

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103 Telephone: 431-6344
Lietuvos Laisvės Kovos Metai
LIII. Balandis — April 29, 1968 Nr. 49

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PRARASTAS SAVAITGALIS

BEPRASMIŠKOS VOKIETIJOS STUDENTŲ RIAUŠĖS SUDRUMSTĖ PAPRASTAI LABAI MALONŲ VELYKŲ ILGĄ SAVAITGALĮ IR... NIEKO NEIRODĖ, NEBENT TAI, KAD AKCIJA SUSILAUKIA REAKCIJOS.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

"Der Spiegel" savo pranešimą apie studentų neramumus Vokietijoje pavadino 'Verlorenes Wochenende' -- prarastu savaitgalio. Jį pradeda su Friedrich Nietzschės citata apie savo

tautiečius: "Sie sind von vorgestern und von uebermorgen -- sie haben noch kein Heute". Atseit, vieni dar gyvena užvakarykščia diena, kiti svajoja apie tolimesnę ateitį ir dėl nūdienių reikalavimų susitarti negali.

Man atrodo, kad tai nėra būdinga vien vokiečiam. Panašių kaltinimų girdisi ir mūsų tarpe. Dar daugiau, tai yra bendras reiškinys visam moderniam pasauliui arba jo galvojančiai daliai. Straipsnio pavadinimas yra tiesioginis anglų 'Lost Weekend' vertimas ir turbūt bent tužinas amerikoniškų laikraščių po tokia antrašte samprotavo apie neseną riaušę Amerikos didmiesčiuose. Pagaliau ir "Der Spiegel", norėdamas giliau išvelgti studentų riaušių priežastis, duoda ne kokio vokiečių profesoriaus, bet amerikiečio George F. Kennan, buvusio JAV ambasadoriaus Maskvoje, analizę: "Sukilimas be programos", kurioje jis kalba apie amerikiečių studentų nerimą.

Mokomasi tam, kad su didesniu žinių lobynu geriau supratus nūdienės problemas. Bet nepaisant įvairiausių studijų galimybių, žmonės, ypač jaunesnioji karta, tariausi jau dabar žiną visus atsakymus ir įvairiausių klausimus. Ir kas tuo abejoja, gauna mušti. Bet koks įtikinėjimas prievarta iššaukia norą pasipriešinti irgi prievarta. Už tai visos kalbos apie nesmurtiškumą (non-violence) žygius yra daugiau ar mažiau nesąmonė, nes jais siekiama įrodyti ne tiesą, bet savo jėgą.

***

Velykų savaitgalis Vokietijoje yra ilgas -- 4 nedarbo dienos -- ir tradiciniai yra išnaudojami išskylom. Šį kartą savaitgalis buvo sudrumstas ir, gali sakytį, prarastas pačioje pradžioje.

Su kryžium priešinasi ugniagesiams...

Didžiojo ketvirtadienio, kurį vokiečiai vadina 'Gruendonnerstag', popietę 23 metų ne visai subrendęs jaunuolis, pavainikis ir neturėjęs laimingos vaikystės Josef Bachmann, kaip ir dauguma vokiečių nekenčias komunistų, Berlyne pašovė radikalą studentą Rudi Dutschke, kurį laikė komunistu. Iš tikro, kaip šioje vietoje paste-

Rudi Dutschke savo pamėgtą pozą.

Pasikėsintojas Bachmann

'DIDŽIOJI KOALICIJA' PRAHOJE IR TAKTIKOS SKIRTUMAI

New York Times, nuolat duodamas gausiai žinių apie politinius įvykius Čekoslovakijoje, viename iš paskutinių pranešimų kalba apie kylantį naująjame režime nuomonių skirtumus, išplaukiančius iš komunistinės "didžiosios koalicijos", kurios pagrindiniu tikslu buvo -- nuversti Novotnio režimą. To pasiekus ir pradėjus svarstyti tolimesnius tikslus ir taktiką, -- nuomonės pradėjo išsiskirti. Šiuo metu pastebimi du susigrupavimai -- "liberalų" ir "centristų".

"Liberalų" frakcija komunistų vadovybėje nusistatiusi prieš "centristų" peršamą "tautinės

bėjome, Dutschke yra kiek savotiškas komunistas. Būtent, jam patinka komunizmo eiga Rusijoje tik iki 1922 metų. Jis žavisi Lenino šūkiu "visą valdžią tarybom", tačiau jam nepatinka tolimesnis bolševikų revoliucijos 'subiurokralizmas'. Didžiausią džiaugsmą ir pasisekimą Dutschke turėjo ne savo idėjom, bet gąsdinimas savo išvaizda ir kalbom patenkintus nusistovėjusia santvarka ir gerove savo paties tautiečius. Kad patekti į laikraščius šiandien reikia atsistoti ant galvos ar padaryti ką nors labai grąsinančio -- tai žinojo Dutschke, kaip ir dr. Martin Luther King.

Pasisekimas didina apetitą. Išsižiojęs Dutschke gavo daugiau vietos pirmuose laikraščių puslapiuose negu daugiau nusipelnę žmonės. nėra ko stebėtis, kad tokiais atvejais atsiranda žmonių, kurie savo jėgomis ir išmanymu nori 'ištaisyti' tokį provokuojantį reiškinį.

Kai prieš tokią garsonybę -- ar tai būtų daug rimtesnis King, ar paprastesnis Dutschke -- pasikesinama, politikai stengiasi išnaudoti naujai susidariusias aplinkybes ir vėl paimiti įvykių kontrolę į savo rankas. Jie vyksta į laido tuves ar, Dutschkes atveju, pasiunčia užuojautos telegramą. Kanceleris Kiesingeris, kuris turėtų pagrindo Dutschkei nejausti jokių simpatijų, tuoj po pasikėsinimo pasiuntė telegramą Dutschkes žmonai Gretchen: "Esi giliausiai pasipiktinęs pasikėsiniu prieš mūsų vyrą". Tą telegramą kanceleris perskaitė per televizijos programą, tačiau jos gavėja, jos neskaitysi atidavė savo palydovui, kuris ją tuojau suplėšė.

Tokiais užuojautos pareiškimais paprastai sie

(Nukelta į 2 psl.)

vienybės frontą", kas reiškia visų susigrupavimų ėjimą į rinkimus vienu, iš anksto numatytu, sąrašu. "Liberalai" pirmoje eilėje reikalauja centrinio komunistų partijos komiteto perorganizavimo, prieš pradėdant tolimesnių tikslų apibrėžimą.

Šiuo metu kompartijos centriniame komitete tebedalyvauja senieji nariai, nors daugumą jų jau ir atleisti iš kitų valdiškų pareigų. Pvz., komitete tebėra Novotnis. Todėl "liberalai" ir spaudžia, kad greičiau būtų sušauktas partijos kongresas, kai tuo tarpu "centristai" nori lėtesnio įvykių tempo, atsargesių ėjimų ir -- kongreso tik kitais metais.

"Centristams", pagal N.Y.T. informaciją vadovaująs naujojo režimo vadas ir kompartijos sekretorius Dubčekas, o jo atsargią taktiką remia seniojo režimo palikuonys, tikėdamiesi bent tokiu būdu susilaukti permainingų, grąžinančių juos į postus, iš kurių ką tik buvo pavaryti.

Dubčekas, nesenai kalbėdamas Bratislavoje įvykusiame partijos susirinkime išsireiškė siekiąs "krupščiai paruošto" kompartijos kongreso sušaukimo, kas gali pareikalauti laiko. Jis atrodo, galvoja, lygiai kaip ir dalis jo pasekėjų, kad dabar reikia konsoliduoti ir sutvirtinti pasiektus laimėjimus ir susilaikyti nuo tolimesnių žygių vykdymo. Dubčekas savo kalboje ir pabrėžė, kad komunistų partija šiuo metu negali leisti kitų partijų veikimo, kol jos nesutiks jungtis į bendrą su komunistais platformą.

"Literarni Noviny" -- "liberalų" mintis skleidžias laikraštis paskelbė tokį kompartijos centrinio komiteto dabartinį išsidėstymą ir jėgų santykį:

"liberalus" atstovauja trys -- Smrkovskis, Spáčekas ir Krygelis, "centristus" -- irgi trys -- Dubčekas, premjeras Černikas ir Kolderis, gi penki likusieji priklauso "senajai gvardijai".

N.Y.T. išveda, kad "liberalų" politika esanti aiškiau nubrėžta, negu "centristų". Aišku "centristai" neša visą vyriausybės veiksmų atsakomybę, atsižvelgiant kartu į reikalą apraminti Sov. S-gą, kartu tebedalyvaujant su "senosios gvardijos" likučiais. Todėl jie, kalbėdami pvz. apie spaudos laisvę pabrėžia "drausmės" klausimą, dažniau užsimena "darbo klasės solidarumą". Toji atsakomybė ir varžymasis per daug erzinti Kremlių ir padaro "centristus" lėtesniais ir atsargesniais, negu to norėtų "liberalai".

AMBASADORIUS A. GOLDBERG PASITRAUKĖ

* AMBASADORIUS A. GOLDBERGAS įteikė prezidentui savo atsistatydinimą, kuris buvo priimtas "su apgailestavimu", bet be jokių liaupsinimų už nuveiktą darbą. Tai pačia proga pranešama, kad į Goldbergo vietą JTO ambasadorium bus paskirtas George W. Ball, buvęs Valst. D-to sekret. padėjėjas.

Kolumnistas James Reston spėjo parašyti, jog G.W. Ball paskyrimas reiškia didesnes kompromisams galimybes derybose su Hanoi vyriausybe.

* LAOSO SOSTINEJE susitikę JAV ir Š. Vietnamo ambasadoriai nepasiekė jokių rezultatų siekiant abiejų valstybių taikos derybų vietai nustatyti.

* BOUMEDIENNE, Alžiro prezidentas išliko sveikas po jam suruošto atentato.

* ALJANTŲ ŠTABAI laukia Š. Vietnamo dalinių ofensyvų į Saigoną ir į šiaurinius P. Vietnamo miestus. Tos atakos turinčios prasidėti balandžio gale ar gegužės pradžioje. Gana aršios kovos vyksta Saigono apylinkėse. Vien užpraeitą savaitę kovose žuvo 287 amerikiečių karių.

* JAV KATALIKŲ VYSKUPAI komunikate aiškiai ir nedviprasmiškai pareiškė, jog "baltieji segregacijos šalininkai yra moralistiškai atsakingi už dabartinę krizę". Spaudoje komentuojama, kad tiems žodžiams atėjus į parapijas įsakymo formoj išnyksias plyšys tarp baltųjų ir negrų bendruomenių parapijose.

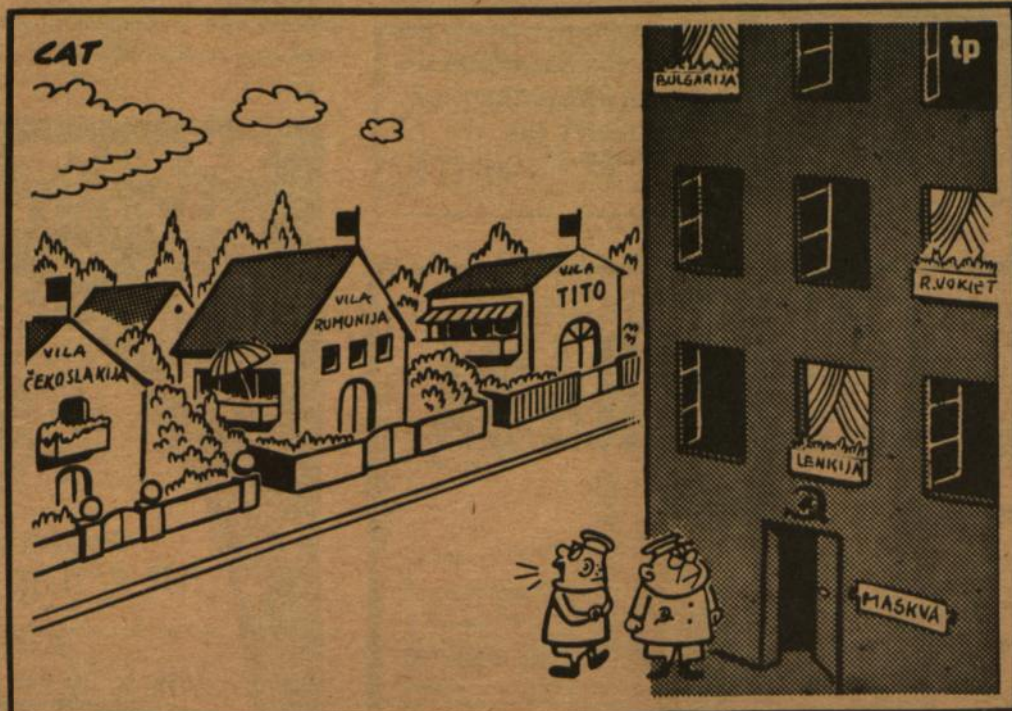
* ŽINIOS IŠ VARŠUVOS rodo, kad Sovietų S-ga dabar viešai įsikišo į Lenkijos vidaus reikalus, gelbstint į vidaus kovas dėl valdžios bėdon patekusį Gomulką. Kremliaus ambasadorius Varšuvoje Aristovas, kalbėdamas sovietų - lenkų savitarpinės pagalbos sutarties 23 metų sukakties proga, priglaidė Gomulką savo paspartintu pareiškimu, kad tai esąs "lenkų tautos mylimiausias sūnus", tuo kartu pasakant, kad Kremlius nepakės jokių valdžios pakeitimų Varšuvoje. Neminint Čekoslovakijos ir Lenkijos įvykių tiesioginiai, Aristovo kalbos prasmė aiškiai išreiškia jo toje kalboje pasakytą žodžiai, kad "mes

džiaugiamės, kad lenkų komunistai su tautos mylimiausiu sūnumi Gomulka priešakyje budriai neša sargybą prieš juodąsias reakcijos jėgas. Šios jėgos stengiasi sėti nesantaiką mūsų tarpe, apgauti mus ir įtraukti į nacionalizmo ir šovinizmo purvą, kas yra carų ir kapitalizmo palikimas".

Spėjama, kad tuo "nacionalizmo purvu" bene bus kaltinamas lenkų vidaus reikalų ministeris ir saugumo viršininkas Moczaras, aiškiai nusistatęs prieš žydų ir Kremliaus rusų įtaką Lenkijos gyvenime. Būdinga, kad Kremliui nepatinka ir tai, kad karo metu Moczaras nebuvo pabėgęs į Rusiją, o lenkų partizanų eilėse kovojo su naciiais.

* LENKŲ LAIKRAŠTIS "Zycie Warszawy" paskelbė, kad šių metų bėgyje iš lenkų kompartijos buvo išmesti 8,300 narių, kartu priduriant, kad bendras narių skaičius esąs padidėjęs.

Šiaip jau, lenkų kompartija turi tik 6 nuoš. visų gyventojų ir skaitoma nariais labai neskaitylinga.

-- Jei mes toliau pakėsime šios rūšies statybą, tai greitai prarasiame visus nuomininkus!

Pirmą kartą išgirdom kankles...

"Paklausykite jus, lietuviai, ščia susirinkę..." -- su šiais žodžiais pirmą kartą 1924 metais mes Amerikoje išgirdome garsus lietuviškų kanklių, atvežtų iš vos prieš šešetą metų nepriklausoma pasiskelbusios mūsų Tėvynės.

Tuos žodžius dainavo persirengęs seno vaidilos rūbais, savo žaviu baritonu - bosu, akompanuodamas kanklėmis, Juozas Olšauskas. Džiaugsmo ašaros riedėjo klausytojams per veidus.

Nuo tada praėjo net 44 metai. Bet Juozo Olšausko ne tik neužmiršo tie, kurie su juo iki šiol išgyveno ir atsimeina anuos laikus ir anuo-

PRARASTAS SAVAITGALIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

kiama nuraminti sukilusias aistras, tačiau dažnai jos tik dar daugiau sukurstomos. Po Kingo mirties, nepaisant viso jo garbinimo, nepavyko išvengti riausių, nuokurių daugiausiai nukentėjo patys negrai. Vokietijoje studentai puolė leidejo Alex Springerio spaustuves ir sunkvežimius. (Pats Springeris tuo metu viešėjo Amerikoje, kuriai jaučia labai daug simpatijų). Vokiečių policija, kuri kaip Amerikoje, nepriklausoma federalinei valdžiai, bet lokaliniams organams, panaudojo jėgą ir taip, kad galima buvo kalbėti ne tik apie policijos brutalumą, bet ir apie specialų vokiečių žiaurumą, kas žinoma dar daugiau iliejo alyvos į išsiliepsnojusį jausmų laužą. Mat, iki šiol vokiečių policija dar nebuvo susilaukusi tokios kritikos kaip Amerikos. Be to, Vokietijoje į viešą tvarką žiūrima su daug didesne pagarba negu čia. Kiekvienu atveju, nuotalkos ten buvo tokios, kad studentus prileidus prie Springerio spaustuvių, jų darbininkai jas gintų greičiau negu policija ir užmuštų būtų tikrai daugiau. Apšlamai imant, masių nuotalkos buvo tvarkos pusėje. Kodėl gi Springeris turi turėti mažiau teisių pareikšti savo nuomonę negu Dutschke? Springerio koncertas, kuris esąs vertas 200 milijonų dolerių niekad nebuvopardavęs tiek daug laikraščių kaip per tą nelaimingą prarastą Velykų savaitgalį.

Juozas Olšauskas vaidilos rolėje su kanklėmis.

met buvus jaunoji gentkartė, bet radus gerą progą pagerbė ją.

Štai, Amsterdam, N. Y., kolonijos lietuviai įvertinančiai paminėjo jo 75 metų amžiaus sukaktį balandžio 27 d.

Juozas Olšauskas į Ameriką atvyko su komp. Antanu Vanagaičiu ir V. Dineika 1924 m. birželio 24 d., ir su J. Dikiniu, anksčiau čia atvykusi, įsteigė "Dzimdzi-Drindzi" grupę. (B. Dikinienė atvyko tų metų pabaigoje.)

Tuoju paplito mūsų kolonijose jų sumaniai sukurta programa iš dainų, monologų, juokų ir jų gastrolėse minios užpildydavo sales.

Po poros metų, kai Antanas Vanagaitis su Juozu Olšausku liko dviese, jų sukombinuotos programos su išlavintais jaunuoliais, su gerais vyrais ir moterimis

dainininkais, vis traukė minias.

Jų atvežtos naujos liaudies dainos, kitos jau čia A. Vanagaičio sukomponuotos, paplito suaugusių ir jaunimo lūpose; kai jiedu dainavo plokšteles tų dainų, duetais Juozo su Antanu, ir solo, ir Juozo sukanklėmis, jomis užspildė veik kiekvieno lietuvių namas.

Kai Vanagaitis galutinai apsisistojė Chicagoje, Juozas tūlą laiką dirbęs ten, vėliau vargoninkavo Clevelande Naujos parapijos bažnyčioje, mokė chorą, dalyvavo rengiamuose vakaruose.

Paskiau, vargoninkavęs New Britain, Conn., 1934 metais persikėlė į Amsterdamo lietuvių parapiją, kur tada klebonavo velionio B.K. Balučio dėdė kun. J. Židanačius, ir ten pasiliko. Ir kitur gyvendamas

Originali "Dzimdzi-Drindzi" artistų grupė, atvykusi Amerikon iš Lietuvos 1924 metais. Sėdi iš kairės: komp. Antanas Vanagaitis, V. Dineika, Juozas Olšauskas, J. Dikinis ir B. Dikinienė.

Juozas palaikė ryšius su komp. Vanagaičiu ir Chicago. Reikale, vykdavo į Chicago padėti Vanagaičiui praveisti dideles programas. Taipgi atstovavo Amsterdamo lietuvių suvažiavimuose.

1933 ir 1934 metais Chicagoje vyko Šimtmečio Progreso Paroda. Vieną ir antrą vasarą buvo rengiama Lietuvių dienos.

Pirmą vasarą Lietuvių diena buvo liepos 16 d., kada dalyvavo Lietuvos ministras B.K. Balutis, ir kada gavom skaudžią žinią -- kad išskridę į Lietuvą žuvo mūsų lakūnai Darius ir Girėnas.

1934 m. rugpj. 19 Lietuvių Diena buvo kitokiopobūdžio. Žinomas įvairių didelių sumanymų pravedėjas adv. Antanas Olis gavo parodoje Swift amfiteatre lietuvių programai vietą, gavo Chicago Simfonijos Orkestro sutikimą tą dieną išpildyti lietuviškos simfoninės muzikos programą, bet gaidos buvo tik Kaune. Komp. Vanagaitis ir Olis numatė, kad tik Juozas Olšauskas bus tinkamas orkestracijoms parvežti. Juozas sutiko ir skubiai išvyko į Kauną. Jis parvežė orkestracijas šių kūrinių: M. Čiurlionio simfonijos "Miškas", J. Naujallio simfonijos "Nemunas", Karnavičiaus iš Operos "Gražina" uvertiūrą, V. Jokubėno "Rapsodiją" ir dar porą kitų kūrinių.

Swift amfiteatre, kur tilpo 20,000 žmonių, Olio nemokamai gautas 120 muzikantų Chicago Simfonijos Orkestras, De Lamarter diriguojamas, atliko lietuviškų simfonijų koncertą pirmą kartą šiame Naujame Pasulyje. Antra programos dalis susidėjo iš lietuviškų dainų pynės. Dainas išpildė Olšauskas su Vanagaičiu ir solo sukanklėmis, bei kitų solistų ir solisčių talka. Toj programos dalyje orkestrui dirigavo mūsų Antanas Olis.

Už jų didelius ilgų metų darbus išeivijos menos srityje, Vanagaitis ir Olšauskas buvo apdovanoti IV laipsnio Gedinimo ordenais. (Komp. Antanas Vanagaitis, 1949 metais išvykęs atostogų į pietusko-vo 10 d. Gulfport, La. staiga mirė).

Juozui Olšauskui -- ilgiausių, ilgiausių metų!

K.S. Karpius

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

LIETUVIAI TURĖS SAVO VAIKUS AUKLĖTI ISTIKIMUS RUSIJAI

Balandžio 13 d. TIESA Vilniuje paskelbė nepasirašytą "TSR Sąjungos ir sąjunginių respublikų santuokos ir šeimos įstatymų pagrindų" projektą. Tai reiškia, kad sąjunginėse respublikose turės būti išleisti "savi" santuokos ir šeimos įstatymai.

Tačiau, kaip ir baudžiamųjų bei civilinių kodeksų atvejais, centrinė Sovietų Sąjungos valdžia apriboja galiybę respublikoms tuos įstatymus susitvarkyti visiškai savo valia. Maskvoj nustatomieji "pagrindai" respublikoms privalomi, o juose respublikoms saviškai tvarkyti paliekama tik šiek tiek mažareikšmių smulkmenų.

Paskelbtasis santuokos ir šeimos įstatymų pagrindų projektas tuo tarpu dar neįstatymas, bet jau vargu ar bebus jame padaryta svarbių pakeitimų iki jo paskelbimo įstatymu.

Santuokos sudarymo nuostatai dabar taip formuluojami:

"Santuoka sudaroma valstybiniuose civilinės metrikacijos organuose".

"Santuoka sudaroma iškilmingoje aplinkoje". "Sutuoktinių teisės ir pareigos atsiranda tik iš santuokos, sudarytos valstybiniuose civilinės metrikacijos organuose". (Nebėra teisinio pripažinimo "faktinėms santuokoms" -- neregistruotiems porų santykiams "kaip santuokoj").

"Santuoka sudaroma, praėjus vienam mėnesiui po to, kai norintieji tuoktis pateikia valstybiniam civilinės metrikacijos organui pareiškimą". Taigi, sukludomos "staiginės" santuokos, numatomas tradicinis "užsakų" terminas. Respublikoms leidžiama numatyti nuostatus, kokiais atvejais ir kaip tas terminas gal būti sutrumpintas.

Draudimo tuoktis religine tvarka nuostatuose nėra, tik toki susituokimai teisiškai ignoruojami, būtent:

"Pripažįstama tikrai civilinė santuoka. Religinės santuokos apeigos, kaip ir kitos religinės apeigos, neturi teisinės reikšmės". Tačiau prieš sovietinės santvarkos įvedimą sudarytos reli-

ginės santuokos pripažįstamos kaip ir civilinės. Taip pat pripažįstami tada religinių institucijų sudaryti santuokų dokumentai.

Ištuokos pagrindas iš esmės paliekamas toks pat, kaip ir iki šiol, būtent, "santuoka gali būti nutraukta, juos ištuokiant, pagal vieno arba abiejų sutuoktinių pareiškimą". Tačiau pareiškimo įteikimas neištuokia automatiškai: reikia teismo sprendimo, o prieš tai "Teismas imasi priemonių sutuoktiniams sutaukyti. Santuoka nutraukiama, jeigu teismas nustato, kad sutuoktiniams toliau bendrai gyventi ir išsaugoti šeimą nebeįmanoma".

Ir dar vienas apribojimas: "Vyras neturi teisės be žmonos sutikimo kelti santuokos nutraukimo bylą žmonos nštumo metu ir vienerius metus po vaiko gimimo".

Pritrenkiančios reikšmės yra pats pirmasis tų nuostatų straipsnis: Maskvos valdžia ir lietuvių šeimoms Lietuvoje nustato tokius privalomus uždavinius:

"stiprinti tarybinę šeimą, pagrįstą komunistinės moralės principais",

"auklėti vaikus šeimoje, organiškai derinant šį auklėjimą su visuomeniniu auklėjimu, kad jie būtų atsidavę Tėvynei (atseit, Rusijai, E.), ugdyti vaikuose komunistinę pažiūrą į darbą ir ruošti juos aktyviai dalyvauti komunistinės visuomenės statyboje",

"galutinai pašalinti šeimos santykiuose žalingas praeities atgyvenas ir papročius"...

(ELTA)

HELP WANTED FEMALE

STAFF NURSES—Modern 136-bed hospital, expanding to 175 beds, located in friendly small town. Twenty miles from Flint with its educational, recreational, and cultural opportunities. Fifty miles from Detroit. Starting salary range \$6600 to \$7260 per year depending on experience and shifts. Periodic salary adjustments to meet prevailing rates in area. Excellent fringe benefits. Every other weekend off. Quality nursing care emphasized. Established intensive care unit. Coronary care unit to open in near future. Apply Director of Nursing, Lapeer County General Hospital, Lapeer, Mich. 48446. (49-51)

SKAITYK
IR
PLATINK
DIRVĄ

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00, Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00, Dirva išeina tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Rasių problema

Nerasi amerikiečių laikraščio, kuriame nebūtų nagrinėjamas aštriai iškylęs rasių klausimas. Įvykusios riaušės, laukiama "karšta vasara", Kernerio raportas prezidentui, jame iškeltas "baltųjų rasizmas", auga negrų reikalavimai ir t.t., nagrinėjami iš visų pusių. Tame klausimų konglomerate neliū nepalietas ir imigrantų iš Europos klausimas, bandant atsakyti į jų suvestinį, kartu šaltoką ir gyvenimišką "pečiais traukimą": "Kodėl gi jie (negrai) negali pasispausti, kaip mes kad darėme?... Niekas mums tiek nepadėjo..."

Kad atsakyti į tą klausimą jį nuodugniau išnagrinėjus, reikėjo net Fordo Fondacijos pagelbos, milijoninėmis sumomis remiant t.v. Project Bridge, kuriuo buvo stengiamasi diskusijų forma patirti įvairias nuomones ir surasti skirtumus sąlygose imigrantams ir negrams iškuriant miestuose.

Sutinkama, kad imigrantai susidūrė su diskriminacija, bet ne tokioje aštrioje formoje, kaip negrai.

Imigrantams atvykus buvo atvira rinka pramonės darbininkams, tuo metu nereikalaujant ypatingų specialybių ir patirties. Negrams masiniai pradėjus keltis į miestus, toji rinka jau buvo susiaurėjusi.

*

Politinė mašinerija anksčiau taip pat sudarė sąlygas protekcionizmui, gyviau reiškiantis lokaliams partijų vienetams ir turint didesnės įtakos. Negrai tos "šilumos" partijose neradę, išnykus lokalių politikierių įtakai.

Imigrantai, girdi, atvyko iš kraštų su žemu gyvenimo standartu, jų reikalavimai nebuvo dideli, tuo būdu sutinkant dirbti ir mažai atlyginamą darbą. Jų gausios šeimos, daugeliui dirbant, kompensavo tą atlyginimų skirtumą. Jie kartu turėjo ir viziją, kad ateityje prisivers šviesesnės gyvenimo galimybės. Negrai jau nebesugebėjo savo darbu taip aprūpinti šeimas, ilgame vergijos laikotarpyje perėjus į matriarchinę šeimos santvarką. Vyrai nevaikdino šeimose didelio vaidmens dėl savo nepakankamo uždarbio. Segregacija užkirto jiems kelią į geriau atlyginamus darbus ir taip jie atsidūrė ghetų akligatvyje.

Tuose palyginimuose iškeliama ir faktas, kad baltieji imigrantai perdeda savo greitą pažangą ir sugebėjimą pabėgti nuo beturčių buklės. Tikrumoje, baltieji imigrantai tik dabar, trečiojoje savo generacijoje, tepradėjo įsiliesti į vidutinąją klasę. Tuo tarpu negrai pradėjo koncentruotis miestuose vėliau ir daug sunkesnėse aplinkybėse. Ir tik labai maža jų dalis sugebėjo prasiveržti iš miestuose susidariusios negrų ghetos aplinkos.

*

Tai oficiali versija, kuriai įreminėti, kaip minėjau, reikėjo stambios pinigų sumos iš Fordo Fondacijos. Žinoma, kad tuo reikalu diskusijos spaudoje to klausimo, iškylančio europietiškos kilmės imigrantų išskūrimo pavyzdžio, nekeliu tiek, kad negrai rastų tuose pavyzdžiuose paskatinimo. Kaip matome, vedama į skirtingas laiko ir sąlygų aplinkybes, visai čia nenagrinėjant jų žmogaus savybių, kuriose iniciatyva, veržlumas, darbštumas ir savarankiškas ateities kūrimas vaidina pagrindinį vaidmenį.

Tikrosios skirtingumų priežastys prasiveržia tik retkarčiais, ir tai tik skaitytojų laiškuose. Ir taip vienas skaitytojų, cituodamas tūlo laikraščio vedamąjį, klausia iš kur gi kyla tas apsileidimas negrų ghetuose? Ir kodėl gi bijomasi pasakyti, kad tai pačių gyventojų apsileidimas. Kodėl bijomasi iškelti faktą, kad jeigu suomiai, švedai, airišiai, lenkai, italai ir kiti būtų grupėmis atkelti gyventi ghetu rajonuose, tų rajonų aplinka trumpu laiku pasikeistų į gerąją pusę dešimteriopai. Koku būdu? Na gi, ambicija pakeistų tinginystę, švara ir tvarka pakeistų nepaisymą ir savigarbą pakeistų indiferentiškumą.

*

Kai šitų savybių nepaisoma, į jas neatsižvelgiama, aišku, kad dėl visų rasinių bėdų kaltinami kiti, tik ne patys kaltininkai. Tuo būdu ne tik kad neišsprendžiamos, bet prailginamos ir paastrinamos tos problemos, kurios niekam nieko gero vis dar nežada. Be to, joku būdu negalime sutikti, kad tik laiko aplinkybės išvadavo europiečius imigrantus iš panašios padėties, kurioje yra atsidūrę negrai. Tam įrodyti nereikia milijonų dolerių iš Fordo Fondacijos. Užtenka tik išeiti ir pasidairyti jų gyvenamuose rajonuose, pažvelgti į jų vykdomą organizacinę ir kultūrinę darbą.

Komunistų Manifesto išdavos

IGN. ANDRAŠIŪNAS

galiau išsivystyti į proletariato rojų.

Pirmiausia turiu pastebėti, kad komunistų arba Markso manifestas pats yra istorijos vyksmo padaras, istorijos vyksmo tariamos tikrovės saistomas. Niekas negal paneigti socialinės įtampos buvimo. Kaip gi kitaip būtų galima išaiškinti socialines revoliucijas? Tam tikrose epochose būna struktūrų, kilusių iš religinių kovų, kurios sukrečia socialinę santvarką. O kitose epochose ūkinės ir socialinės jėgos turi didesnės reikšmės istorijai, negu religinės ir dvasinės vertybės. Pagaliau galima pripažinti, kad naujausių laikų istorijoje ūkinės jėgos turi tendenciją viršyti visų kitų jėgų įtaką istorijai. Tačiau tai dar neįrodo, kad taip visuomet yra buvę ir kad taip liks visais laikais.

K. Marksas skyrė ypatingą dėmesį Prancūzijos ir Anglijos kraštams. Šiuose krštuose vien tik feodalinę santvarką sugniuždė revoliucijos smūgiai. Bet čia pat reikia pastebėti, kad Anglijoje nebuvo ūkininkų luomo, darbininkai ir buržuaziniai kapitalistai sudarė pagrindinius visuomenės sluoksnius. O Prancūzijoje buvo labai gausi ūkininkų klasė. Taip pat buvo ir tebėra labai gausi ūkininkų klasė visose Europos kontinento šalyse, neminint užeuropio kraštų.

Tiesa, K. Marksas yra padaręs prielaidą, kad tarp kapitalistų ir darbininkų luomų dar gali atsirasti smulkioji miesčionija. Bet tai labai mažas pagrindas jo tezės teigimui pagrįsti. Istorijos raida tarp 1848 ir 1968 metų parodė, kad žmonės, kad ir trumpam laikui ir perprievartą, nesiduoda suskirstomi į dvi klases, kurias jiems yra numatęs K. Marksas, besirūpindamas jų gerbūviu ir jų sutapatimu su darbo išdava istorijos vyksme. Ir šioje vietoje turiu pastebėti, kad naujausieji tyrinėjimai, atlikti žymaus italų mokslininko, jezuitų vienuolio Mosca ir kitų, įrodė, kad esamoji valdančioji klasė, kuri tarp kitko ūkiniu atžvilgiu nėra pastovi ir valdomoji klasė, kuri visuomet būna pasidalinusi į tam tikrą neapibrėžtą sluoksnių skaičių.

Vieną svarbiausių kilių Komunistų Manifeste sudarė ūkininkų luomo klausimas. Be to, visuomenės tendencija suskilti į atskirus sluoksnius, slinkimas stiprėjimo kryptimi. Pavyzdžiais gali būti ultrabiurokratiniai kraštai ir pačios Sovietų Sąjungos moderniškoji biurokracija, kuri išvirsto į atskirą luomą ir siekia pasekti buvusią feodalinę sistemą.

Kita labai silpna vieta K. Markso pažiūroje istoriniui -socialinę raidą yra tai, kad jis visą istorinį visuomenės vyksmą suveda į dviejų luomų ciklą. Tačiau šis samprotavimas realiaime gyvenime yra nepasiekiamas būklė. Pagal K. Marką ir pagal sveiką protą, proletariatas gali paimiti valdžią tik tuo atveju, jeigu ji egzistuoja, o jis gali egzistuoti tik kapitalizmo plėtojimosi ir buržuazijos susidarymo išdavoje. Betgi, istorijos vyksmo eigoje gali atsitikti, kad toliau kapitalistiniai buržuazinė klasė nesusidaro, kaip tai yra atsitikę slavų pasaulyje ir Pabaltijo kraštuose. Be to, gali atsitikti, kad ši klasė nepajėgia arba neturi noro daryti revoliucijos, kaip tatau yra atsitikę Vokietijoje 1918 metais, o taip pat ir vėliau. Šiems abiem atvejams K. Markso materialistinė istorijos sistema netinka. Ir K. Marksas niekad savo mokslo nėra pataisęs pagal šiuos faktus. K. Markso filosofijos tėvas G.E.W. Hegelis sakyti: "juo blogiau faktams".

Darant Komunistų Manifesto analizę, reikia pakankamai rimtą dėmesį atkreipti į 1903 metų garsų Londono mieste įvykusį kongresą. To kongreso metu įvyko komunistų tarpe skilimas. Skilimo priežastį sudarė skirtingas K. Markso mokslo ir Komunistų Manifesto aiškinimas. Markso mokslo teoretikas Plechanovas aiškino, kad galingos kapitalistinės pramonės ir buržuazijos režimo susidarymas Rusijoje yra būtina ir neišvengiama sąlyga būsimai proletariato revoliucijai. Tuo tarpu kongreso dalyvių dauguma pasisakė, kad šitokios susidarymo būklės laukti nėra prasminga ir būtina. Ši skirtinga pažiūra sukėlė komunistų tarpe skilimą į menševikus ir bolševikus.

Čia tenka pastebėti, kad Leninas 1903 metais sudarė komunistų "Nau-

ją Testamentą". Tuo metinėje Rusijoje buvo 80% visų gyventojų ūkininkai. Tai vos apčiuopiamas proletariatas. Bet Leninui reikėjo ūkininkų paramos užgrobti valdžią. Todėl pagal to "Naujojo Testamento" paskirtį Leninas sukūrė darbininkų ir ūkininkų (valstiečių) "demokratinę diktatūrą". Tačiau dabartinė Rusijos revoliucijos istorinė raida per daug aiškiai parodė, kad ši kombinacija te galėjo atvesti prie išanksto numatytos ūkininkų proletarizacijos. Savistovius ūkininkus, tą stipriausią kiekvienos valstybės luomą pavertiant "javų fabrikais", - kolūkių, arba tarybinių ūkių beteisiais baudžiauninkais. Ir visas tas istorinio vyksmo procesas buvo nukreiptas į 18 šimtmečio ūkininkų ir lauko darbininkų baudžiaunos vergiją. O iš K. Markso socialiniai istorinės raidos schemos liko tik tuščia utopinių svajonių saldaus kepsnio skylė.

Žvelgiant objektyviai į komunizmo gimimo ir plėtojimosi istorinę raidą, reikia pripažinti, kad K. Marksas vis dėl to yra pirmas rusiško komunizmo kūrėjas. Tačiau pagal Plechanovo aiškinimą ir menševikų pažiūrą, K. Marką reikia laikyti aiškiu menševiku, o ne "ortodoksinio marksistu". "Ortodoksinis marksistas" mitas padėjo "kūrybiškai" sukurti ir išplėtoti marksistinę filosofiją. Leninas, Stalinas ir kt. kruvinieji Kremiaus tiironai šiame reikale buvo nepamainomi pionieriai. Netenka abejoti, kad K. Markso ir Engelso rusiškieji pasekėjai ir mokiniai būtų juos apkalbinę "marksizmo išdavimu" ir "šventos idėjos" labai būtų likvidavę, jeigu jų nebūtų jau žymiai anksčiau nuo kankinių vainiko išgelbėjusi laiminga karalienės Viktorijos žemėję mirtis. Vaizdžiai tariant, rusiškąjį marksizmą būtų galima palyginti su neaiškiais kontūrais nebaigtu tapytu paveikslu, įreminu į žmonių kraujuje ir ašarose mirkymais dažais nuspalvintą neskoningą rėmą.

K. Marksas absoliučiai buvo tikras, kad proletariatas perims pasaulinę valdžią revoliucijos keliu. Tačiau į gyvenimo pabaigą jis dėl šių savo įsitikinimų pradėjo abejoti. Jisai darė prielaidą ir pripažino, kad tam tikruose aukštos kultūros kraštuose galima pasiekti proletariato

(Nukelta į 4 psl.)

PLANINGAS TAUPYMAS

5 1/4%

Mokamas už vienus metų taupymo ląštus nuo išdavimo datos

(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI SIANDIEN!

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMACK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608 · TELEPHONE 847-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (21)**BRONYS RAILA**

TIESA, KO NĖRA...

Nebūtų reikalo daug rūpintis, jei sovietiniai žodiniai būtų pakeitę tik demagogijos sąvoką. Keis- kit, kaip tik norit, ir būtų užvis geriausia, jei vi- sokios demagogijų prasmės žmonijos gyvenime iš- nyktų ar bent sumažėtų.

Tačiau bolševikinės Rusijos valdovai per 50 metų be perstojo reikalauja pakeisti daugelio kitų sąvokų ir žodžių prasmės, kurios yra žymiai reikš- mingesnės ar esminės žmonių ir tautų santykių buičiai.

Valdančioji komunistų partija čia vienintelė pa- sisavino tiesos ir išminties monopolį. Kai turime tokią "išmintingą vadovaujančią jėgą, kaip komunis- tų partija, tai viską turime", - deklamavo savo kny- goje ir Baltušis. Tik neklaidingoji partija gana daž- nai kaitalioja nuomones apie įvykius ir žmones. So- vietų istorijos vadovėliai ir enciklopedijos nuolat perrašomos. Pavyzdžiui, vienu laikotarpiu Trockis ar Stalinas - nusipelnčiusios didžiulės asmenybės, ki- tu metu - jau gana menkos, klydusios, nusikaltusios, skirtos užmušti. Vieną dieną koks generolas ar poli- tikas - dvigubas herojus. Kitą dieną sušaudytas, kaip išdavikas. Po kurio laiko vėl prikeliamas, kaip pagarbos verta, neteisingai "represuota" auka. Vis pagal tą pačią išmintingos vadovaujančios komparti- jos jėgą...

Turint tokią jėgą, kodėl nekaltinti ir kitų reikšmingų sąvokų, kaip laisvė, nepriklausomybė, demokratija, tautų draugystė, brolybė, tėvynė?...

Graži idėja falšyvom lūpom

Tačiau būdinga, kad praėjusį kartą mūsų minė- tą nesąmonę apie "laisvą ir nepriklausomą Lietuvą" ne tik Baltušis, bet ir visa sovietinė propaganda daž- niausiai garsiai skelbia ypač užsieniui ir užsieniams leidžiamose spaudoje. Čia ji, be abejo, bimboms ir "Vienybės" širvydams aidai, kaip rimta "politinė lo- gika" ir teikia vaizdą, kad jau vyksta susiprantan- tis bendradarbiavimas tarp išeivijos ir tautos ka- mieno.

Bet turbūt nereikia nė įrodinėti, kad svaichioji- mai apie dabartinę "laisvą ir nepriklausomą Lie- tuvą" užsienio lietuvių daugumai skamba ne kitaip, kaip tik tyčiojimas iš jų dar normalaus proto. To- kių žodynu vedant juokus išdarinėjančių dialogą, yra niekas kitas, kaip iš tikrųjų noras faktinai kliudyti tėvynės ir išeivijos lietuvių suartėjimo pastangoms, perkelti jas ant absurdiško pagrindo.

Užmiršus griozdišką "ikitarybinio laikotarpio" iškamšalą sovietiniame žargone, galbūt turėtų kiek daugiau prasmės šių idėjų dažnesnis priminimas namie, savo pačių spaudoje, saviesiems liaudies ma- sių skaitytojams.

Laisvės ir nepriklausomybės mintis visuomet buvo ir liks kupina brangaus lobio. Šių sąvokų kėli- mas palaikys nuolat gyvą Lietuvos laisvės ir nepri- klausomybės idėją, visai aiškią senajai lietuvių kar- tai ir gal tik jau truputį sovietiskai drumzliną jau- najai kartai.

Ilgesio padirginimas

Kada okupacijos sąlygomis Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės idėja suskamba dramatiš- kiausiai ir jautriausiai?

Spėčiau, tuomet, kai Kremliaus paklusnieji sako ir rašo, kad dabar laisvė ir nepriklausomy- bė yra, - kai tuo tarpu kiekvienas aplinkui gali matyti, yra patyręs ir žino, kad jos nėra. Nes niekas labiau nesukelia alkanųjų ir išbadėjusių pro- testo ir pasipiktinimo, kaip viską atėmus ir nieko neduodant sakymas, dar per petį tapšnojan- t: - na, valgykit, meldžiamieji, nagi, jūs jau sotūs, nagi atrodot kaip persivalgę...

Ta prasme galėčiau tik pagirti Baltušio ora- ciją apie "tikrai laisvą ir nepriklausomą Lie- tuvą": ji yra labai graži ir gera. Ir sveikintinas laisvės ilgesio padirginimas. Tik be reikalo ji sa- koma užsienio lietuviams, o ne tai auditorijai, ku- ri ją dar teisingiau suprastų.

Igykite drąsos šią idėją dažniau atnaujinti tiems, kurie už mus daugiau iškentėjo jos neteki- mą ir geriau išmoko savitarpyje karčiai juoktis iš sovietinio žodyno falsifikuotų sąvokų. Jie bema- tant atskirs sveiką idėjos grūdą nuo akis išgraužu- sių sovietinės propagandos pelų.

"Tikroji demokratija"

Atskirs jie ir kitą visų baltušių patetišką tvir- tinimą, kad dabar Lietuva "įeina į broliškų tary-

bių respublikų sandraugą, garantuojančią jai sau- gumą, tikrą demokratiją, laisvę ir nepriklau- somybę"...

O gal jau ne? Gal nuo tų būgnų nuolatinio triukš- mo apkurto ausys ir apžlibo akys ką nors beišmaty- ti per didelių žodžių tvorą?

Broliškų tarybinių respublikų sandrauga!... Kas tai būtų, kas ji, kur ji? Kur ta sandrauga ir kokios čia tarybos? Ar kad dešimtys tūkstančių lietuvių paklojo savo kaulus Sibiro vergų stovyklose? Ar kad pusė milijono lietuvių turėjo dingti, žūti dviejų im- perialistų karo metais ar partizaniniame kare, išsi- blaškyti, dūsti ištremimuose, bėgti į užsienius? Ar kad 300,000 rusų buvo įkurdinti kolonistais Lietu- voje ir dar tiek pat bus kurdinama netrukus? Ar kad niekad rusams nepriklausiusi Mažoji Lietuva su Karaliaučiumi buvo nušodinta rusais, dabar ap- supant Lietuvą ne tik iš rytų, bet ir iš vakarų?

Sandrauga, garantuojanti Lietuvai saugumą!... Kieno saugumą? Nuo Baltųjų ligi Juodųjų marių su dešimtimis milijonų žmonių buvo pagrobtos ar paža- botos kitų tautų teritorijos, idant Rusija pasijustų saugiau nuo... hitlerinio revanšo pavojaus, idant Baltijos jūra virstų Rusijos kontroliuojamu ežeru. Na taip, tave pagrobęs plėšikas garantuoja tavo "saugumą". Kaip saugu jo nasruose! Galbūt ir peni- ma kiaušė ūkininko tvarte jaučia šilumą, gerą gy- venimą ir saugumą, kol šeimininkas ją paskers savo šeimos gerovei. Tik kiaušiai buvo geriau: ją bent penėjo tinkamai, kol leido gyventi.

Ir visa tai nesijuokiant vadinasi - tikroji de- mokratija.

Besviestinant plutą, nepasisekė Baltušiu piri- nkti tik terminas: reikėjo sakyti ne "tikroji", bet "liaudies demokratija"...

Įžymus ispanų liberalų politikas S. de Mada- riaga kartą rašė, kad demokratija yra demokrati- ja, ir kokie nors priedai jai nereikalingi. Lygiai kaip Lietuva nustoja būti laisva ir nepriklausoma Lietuva, kai jai pridedami "bezirkų" ar "tarybų" puošmenys, lygiai taip ir demokratija. Kai tik kas ima kalbėti ir steigti ne vien šiaip paprastą ir eili- nę demokratiją, bet "tikrą" demokratiją, tvarkingą ar sudrausmintą, ar autoritetinę, ar socialistinę, ar pilnutinę, ar krikščionišką, tik baltą, tik geltoną, tik juodą ar tik raudoną, - tai jau beveik gali būti tikras, kad tokia demokratija bus panaudota ir daž- niausiai išpiktinaudota kurio nors autoriteto, geni- alaus vado, pasaulėžiūrinės grupės, klasės, rasės ar religinės krypties išskirtinai naudai.

Dviguba pornografija

Sovietai šią pasaulį dabar vis plačiau įsiga- linčią politikos pornografiją dar sudvigubina. Jie savo santvarką vadina "liaudies demokratija", ku- rioje kaip tik liaudis neturi jokių teisių, o tik ant jos nugaros jėga užsikorusi kompartija. Reiškian- ti tik diktatūrą ir atstovaujanti proletariato dikta- tūros doktriną, ji tegali laikytis tik diktatūriškai ir net savo tarpe yra visiškai paneigusi demokratiją. Po Stalino mirties pasaulis stebi Rusijos ir sateli- tinių kraštų kompartijų konvulsijas bent savo par- tijos rėmuose įsivesti nors kiek demokratiškumo įpročių. Pradžioje Jugoslavijoje, vėliau Rusijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, Rumunijoje, dabar Čekoslo- vakijoje.

Apie kokios tikrosios demokratijos įgyvendini- mą Lietuvoje gali pasakoti Lietuvos kompartija, ku- ri užgožta kolonistų ir yra tik Sovietų Rusijos komu- nistų partijos teritorinė sekcija?

Ji gi privalo visuomet nuploti ir klausyti kiek- vieno tos bendrosios "sandraugos" - Rusijos komu- nistų partijos centro komiteto ir jo prezidiumo (Politbiuro) nutarimo, kiekvieno SSSR vyriausybės Maskvoje potvarkio, kiekvieno jos generalinio sek- retoriaus įsakymo, ar jis kadais ejo iš "asmeny- bės kulto" genijaus Stalino, ar vėliau iš kitų išmin- ties versmių: Malenkovo, Chruščiovo, dabar Brež- nevo.

Visaip būna, visokių reikia, žmonių polekiai ne- atspėjami. Bet vis dėlto kartais neišvengiamaiten- ka stebėtis tokių rašytojų ar prakalbininkų menta- linio stovių, kurie turi drąsos ir galvoja būsiant tiksliausia šitaip įtikinėti laisvą lietuvių užsieny- je apie "garantuotą tikrą demokratiją laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje". Dabar vis dažniau tiesa yra tai, ko nėra, - nes melas yra jų tikroji tiesa...

Pieno bare...

gesnis įsigijęs namuką ir savo šeimai, jei- gu jis turi daugiau džiaugsmo po sunkios darbo dienos pailsėti nuosavame darželyje ir grožėtis besilinksminan- čiais vaikais, kurie nė- ra priversti žaisti ant gatvės asfalto, negu puo- selėti "klasinių sąmonę", tai išmintinga socialinė politika visados turi bū- ti pasiruošusi pagelbėti jam šį malonumą atsiek- ti, rizikuodama būti ap- šaukta "supuvusių buržu- jų perykla".

Po šitokių pastabų apie Komunistų Mani- festą, galima bandyti ver- tinti socialinės revoliu- cijos padarinius Rytų Eu- ropoje ir Azijos žemės ūkio kraštuose. Bendrai tenka pastebėti, kad ma- nifeste negalima rasti jokių ypatingų pradme- nų, kurie šiems kraš- tams bent šiek tiek tik- tų. Šiems kraštams Ko- munistų Manifestas galė- jo pasitarnauti kaip ta- riama religinė misija, - supasaulinimas religi- nių tikslų ir jausmų. Ieš- kojimas ir bandymas įkurti Dievo karalystę žemėje. Marksas netgi galėtų būti pavadintas

"19-tojo amžiaus Jere- sau ir savo šeimai, jei- gu jis turi daugiau džiaugsmo po sunkios darbo dienos pailsėti nuosavame darželyje ir grožėtis besilinksminan- čiais vaikais, kurie nė- ra priversti žaisti ant gatvės asfalto, negu puo- selėti "klasinių sąmonę", tai išmintinga socialinė politika visados turi bū- ti pasiruošusi pagelbėti jam šį malonumą atsiek- ti, rizikuodama būti ap- šaukta "supuvusių buržu- jų perykla".

Šiam prieštaravimų kal- nui apvainikuoti Rusijo- je ir visam slavų pasau- lyje komunizmas išvarto- į griežčiausią pasaulė- žiūrinę valstybę ir vie- nos rusų tautos valdomą milžinišką daugiatautę imperiją. O tai yra ne kas kitas, kaip ryškus panslavistinis naciona- lizmas, kuris turėtų K. Markso kaulus šturpu nukrešti.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

Laiškai iš visų pasaulio kraštų byloja, kad pa- tikimiausias lietuvių ryšys ir informacijos šalti- nis yra laikraštis. Turime bičiulių ir artimesnių žmonių visur. Ir ten, kur valiutos sunkumai, skir- tingos gyvenimo sąlygos, neleidžia skirti laikraš- čiu reikalingos pinigų sumos. Neapsunkinkime BALF ar kitų labdaros organizacijų laikraščių prenumeratomis ar knygų pirkiniais. Užprenume- ruokime laikraštį patys, tuo suteikiant didelę mo- ralinę paramą savo artimesniam žmogui.

Prašome, naudojantis žemiau dedama iškar- pa, pasitarnauti artimam broliui lietuviui P. Ame- rikoje, Vokietijoje ar kitur... o kad ir čia pat Amerikoje...

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103
U. S. A.

Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Jungiu čekį, pašto perlaidą 13 dol. (7 dol. 1/2 metų).

Ta proga jungiu Dirvai auką ..... dol.

Parašas .....

Adresas .....

Dirvos prenumerata 1 metams — 13 dol., 1/2 metų 7 dol.

KOMUNISTŲ MANIFESTO IŠDAVOS

(Atkelta iš 3 psl.)

pergalės be revoliucinės prievartos. O ką gi šito- kių aplinkybių eigoje reikėtų "proletariato pergalę"? O tai reikš- tų ne kruviną revoliu- cijos įsikūnijimą, bet proletariato narių laips-

nišką perėjimą į valdan- tį sluoksnį ir susidary- mą kvalifikuotų darbinin- kų klasės.

Žvelgiant šių dienų aki- mis, tam įrodyti visiškai nebūtų reikėję Markso ar Engelson. Būtų užtekę kiekvieno sveiko proto. Šios tiesos pėdsakus su-

randa visi, kurie suge- ba analizuoti visuome- nės ūkio santykius, - nuo Aristotelio iki Mosca, Jeohro, Putzo ir Hayeko.

Ir iš tikrųjų, dabar visoje Europoje, JA V- bėse ir kituose kontinen- tuose matome, kaip nyks- ta ta praraja tarp valdan- čios klasės ir darbininkų masės. Ir tai vyksta be

jokio revoliucinės prie- vartos, žmogaus lais- vės išniekinimo, kraujo aukų ir betikslio žmo- nių vargo. Tai yra svei- kos socialinės politikos padariniai. Socialinės politikos uždavinys yra ne tik rūpintis žmogaus dvasiniu gyvenimu, kiek užtikrinti jam materia- linį pagrindą. Jeigu dar- bininkas jaučiasi laimin-

VANDA PAZUKAITĖ Ruduo parke (spalvota lino graviūra), Palanga, 1961 m.

IŠ JOS PAVEIKSLŲ ŠVIEČIA LIETUVA

Prieš trejetą metų Amerikos krantus pasiekė, Lietuvoj ir Sibire daug išskentėjusi, dailininkė Vanda Pazukaite, su savimi atsivežusi nemažai škiečių, iš kurių dabar atnaujina savo prisiminimus, kurie dar yra nenublukę.

Vanda Pazukaite piešti pradėjo Nepriklausomybės laikais lankydamą Panevėžio gimnaziją. Buvęs tos gimnazijos piešimo mokytojas skulpt. J. Zikaras, pastebėjęs jos gabumus ragino toliau tobulintis, tad baigusi gimnaziją išstojo į Kauno Meno mokyklą, kur studijavo grafiką prof. Adomo Galdiko vadovybėje. Sekmingai baigusi mokyklą 1940 metais išstojo į Vilniaus Dailės Akademiją.

Praūžus karo audrai Vandą Pazukaite randame vėl gimtajame Panevėžyje. Čia ji mergaičių gimnazijoje dėsto pašybą. Bet komunistams pasirodė nepatikima ir 1947 metais buvo suimta ir apkaltinta rezistencine veikla bei ryšių palaikymu su partizanais. Pradžioj buvo kalinta Vilniuje Lukiškių kalėjime, o vėliau, nutiesta 25 metams koncentracijos sto-

vyklos, išvežta į Sibirą, Vorkutos sritį, garsią savo kapinynu ir nukankintais kalniais. Ten visai susilpnėjęs sveikatai, 1956 m. buvo leis-

VANDA PAZUKAITĖ Senoji Klaipėda (guašas), Klaipėda, 1962 m.

VANDA PAZUKAITĖ Žvejų uoste (spalvota lino graviūra) Klaipėda, 1961 m.

ta grįžti į Lietuvą su susiaurintom pilietinėm

teisėm.

Apsigyvenus Panevėžy, ji vėl intensyviai, nežiūrint blogos sveikatos, ėmėsi piešti ir su savo darbais dalyvauja Dailininkų Sąjungos ruošiamose grupinėse parodose Lietuvoje ir už jos ri-

VANDA PAZUKAITĖ Po audros (guašas), Palanga, 1960 m.

spaudoje ir turėjo pasisekimo lietuvių ir kanadiečių tarpe.

Šiuo metu Vanda Pazukaite vienoje Montrealo meno galerijoje turi išstačiusi 14 aliejus ir grafikos darbų.

Ruošiant sukaktuviniams metams atžymėti Vasario 16 Dirvos numerį, dailininkė Vanda Pazukaite sukūrė gražią spalvotą pirmojo puslapio vinjetę, už kurią jai Dirvos redakciją dar

kartą nuoširdžiai dėkoja.

Šiame puslapy spausdinami jos darbai, vieni sukurti dar Lietuvoje, kiti jau čia Kanadoje. Lin kime dailininkei neuždaryti su savo kūriniais vien Kanadoje, bet pavaižinėti po kitas lietuvių kolonijas ir parodyti iš Lietuvos atsivežtas spalvotas litografijas ir aliejus, bei čia jau laisvėje sukurtus naujus kūrinius.

VANDA PAZUKAITĖ Ant Birutės kalno (spalvota lino graviūra), Palanga, 1961 m.

Dailininkė Vanda Pazukaite (sėdi ketvirta iš kairės) tarp giminių ir artimųjų po pirmosios parodos Kanadoje. Antroje eilėje stovi Meiliūnas (vidury) ir Januškos. Prieky sėdi jaunieji Meiliūnai ir menininkė su savo seserimi. J. Gaižūčio nuotrauka

VANDA PAZUKAITĖ

Rytas (aliejus) Toronto, 1967 m.

VANDA PAZUKAITĖ

Povas (aliejus). Toronto, 1967 m.

Majorui Jonui Šimkui 1965 m. gegužės 2 d. Detroito šauliai, pagerbdami jį 76 metų amž. sukakties proga, įteikė portretą.

A.A. Joną Šimkų prisiminus

Ruošiantis Velykų Šventėms negailestinga mirtis kaip su dalgiu nukirto ir išrovė iš mūsų tarpo taurų lietuvių, didelį patriotą, mažosios Lietuvos sūnų majorą Joną Šimkų.

Jis mirė prieš pat Velykas balandžio 10 d. Lincolno ligoninėje ir buvo pašarvotas Baužos koplyčioje.

Velionio atminimas buvo pagerbtas koplyčioje balandžio 12 d. 7 val. vak. surengiant jam atsisveikinimą.

Atsisveikinimą pravedė ir L.K. savanorių ir ramovėnų vardu žodį tarė Lietuvos Kūrėjas Savanoris gen. št. plk. Jonas Šepetys. Toliau atsisveikinimo žodį tarė: Vincas Tamošiūnas -- Detroito 1-jo kareivio St. Butkaus šaulių kuopos vardu, Kostas Jurgutis -- Balfio, Kazys Veikutis -- Vilniečių ir DLOC, Jonas Urbonas -- LB, Antanas Sukauskas -- SLA 352 kuopos ir gen. Jonas Černius.

Koplyčioje prie karsto stovėjo: Lietuvos, Lietuvos Kūrėjų savanorių ir šaulių vėliavos. Gale karsto buvo išdėstyti vėlionio užsitaruoti 29 ordėnai, medaliai bei ženklai. Atsisveikinimo metu prie karsto garbės sargybą ėjo savanoriai, ramovėnai ir šauliai.

Šeštadienį, balandžio 13 a.a. Jono Šimkaus kūnas buvo nuvežtas į Trinity Lutheran bažnyčią.

Pamaldas už a.a. Jono Šimkaus sielą laikė tos bažnyčios klebonas kun. Gilbert Otto ir prof. kun. Jonas Pauperas. Karstas buvo apdengtas Lietuvos vėliava. Popamaldų, palydint šeimos nariams, giminėms, draugams ir pažįstamiems buvo nuvežtas amžinam poilsui į Interment Lutheran kapines. Prie kapo kalbą pasakė bažnyčios klebonas kun. Gilbert Otto, prof. kun. Jonas Pauperas ir kūrėjas - savanoris Jurgis Mitkus.

Birutininkių pastangomis buvo suruošti Lietuvių Namuose laidotuvių dalyviams pietūs.

Jonas Šimkus gimė 1889 metais vasario 1 d. Vydutaičių km. Kulminų vlsč. Tilžės apskr.

1-jo Pasaulinio karo metu tarnavo vokiečių kariuomenėje leitenanto laipsniu.

1919 m. kovo 19 d. su būriu tilžiečių lietuvių atvyko į Tauragę ir iširasė savanoriais į besikuriančią Lietuvos kariuomenę Žemaičių pėstininkų 11 batalione. Tar

naudamas kariuomenėje dalyvavo kovose prieš bolševikus ir lenkus. Už sumanumą ir narsumą buvo apdovanotas Vyčio Kryžiumi.

1932 m. sausio 2 d. išėjo į atsargą majoro laipsnyje ir įsijungė į Kauno Miesto Savivaldybės ugniagesių komandą ir greitai buvopaskirtas jos vadu-brandmajoru.

Visą laiką buvo šaulys ir aktyviai reiškėsi savivaldybės šaulių kuopoje.

Jis, kaip ir visi kiti, užėinant bolševikams antrą sykį į Lietuvą, pasitraukė į Vokietiją ir gyveno Liubeke.

Į Ameriką atvyko 1949 m. ir apsigyveno Detroito. Dirbo bažnyčioje 7 metus kaip valytojas, iš kurios buvo ir palaidotas.

Gyvendamas Detroito įsijungė į visuomeninę veiklą, aktyviai reiškiantis kūrėjų savanorių, ramovėnų, šaulių, L. Bendruomenės, Balfio, SLA ir kitų organizacijų eilėse.

Jonas Šimkus buvo malonaus būdo, su visais gražiai sugyveno ir labai didelis patriotas - lietuvis.

1965 m. gegužės mėn. 2 d. Detroito šauliai Lietuvių Namuose buvo jam surengę jo 76 metų sukakties proga pagerbimą.

Paliko nuliūdime: žmoną Mariją, sūnus Joną ir Arnoldą ir dukterį Beatricę.

Tebūna Tau, Jonai,

DETROIT

KARTĄ PAVASARĮ...

Jau antri metai ruošiamas "Kartą pavasarį" vakaras, kuriame vietos visuomenė supažindinama su savo jaunutėmis narėmis — gimnaziją baigiančiomis lietuvaiteimis. Visi džiaugiamės jomis ir norime, kad pačiame pavasarį išeinančios į gyvenimą pajaustų vyresniųjų meilę ir rūpestį.

Daugelyje susirinkimų, sueigų ir pamokų dalyvauta, daugelis pašnekesių išklaudyta, tačiau šį kartą kitaip vyresnieji prabilo į jaunimą — iškilminga "Kartą pavasarį" puota.

Pernai programą įdomiai pravedė dr. Vytautas Majauskas, pristatydamas šešias abitiurientes: Ireną Andriušaitę, Gailutę Anužytę, Viliją Baukytę, Rūtą Januškaitę, Viktoriją Ratnikaitę ir Vidą Reklytę.

Šių metų "Kartą pavasarį" sutiko atvykti iš Toronto prof. Stepas Kairys ir pristatys dešimtį Detroito lietuvačių.

Vakaru - puota rūpinasi skaučių tėvų komitetas: J. Asminas, S. Hotra, J. Leonavičius, B. Šverekienė ir skautų komitetas: A. Butkūnas, L. Matvekas, A. Vyšniauskienė ir A. Zablockas. Stalai užsakomi pas J. Leonavičių telef. LO 3-8486.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti gegužės mėn. 4 d., 8 val. "Kartą pavasarį", Lietuvių Namuose. K. (Sk.)

BALFO 76 SKYRIAUS VAKARAS

Balfio 76 skyriaus pastangomis Detroito Lietuvių Namuose balandžio 20 d. buvo suruoštas pavasarinis vakaras.

Vakara atidarė Balfio 76 sk. pirmininkas Kostas Jurgutis. Meninėje dalyje pasirodė Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė ir R. Zotovienės vadovaujama skautų tautinių šokių grupė.

Violeta Čižauskaitė savo dainavimu ir dainų gausumu atsilankusiųjų tikrai neapvylė. Ji padainavo net 14 dainų lietuviškų ir 4 arijas iš operų kitomis kalbomis.

Gražus Violetos gestas,

lengva ši svetinga, nors ir svetima žemelė.

A. Grinius

Vyr. skautininkas Vladas Vijaišis iškilmingoje Detroito Baltijos tautos sueigoje Algii Vaitiekaičiui sega prie krūtinės Lelijos ordėną už nuopelnus lietuvių skautijai. J. Gaižūčio nuotrauka

Balfio Detroito skyriaus pirm. K. Jurgutis (kairėje) dėkoja solistei V. Čižauskaitei-Balčiūnienei ir akompaniatoriui pianistui Whitcomb už meninės programos išpildymą Balfio pavasariniam vakare. J. Gaižūčio nuotrauka

kad ji nepamiršo savo pirmųjų dainavimo mokytojų Praną Zarankos ir Stasio Šližio, ir savo repertuare jiems skyrė Br. Budriūno "Sauksmas"

Jaunai dainininkei akompanavo pianistas Whitcomb iš Clevelando. Dainininkei buvo įteikta gėlių puokštė.

Detroito skautų tautinių šokių grupė, vadovaujama R. Zotovienės, pašoko levarą ir Malūną. (g)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

PRINTING TRAINEES

We are looking for career minded high school & trade school graduates. If you are a high school or trade school graduate and you are interested in a printing career we are offering an on the job training program for our Web Press Dept. We offer excellent employee benefits—paid vacation—paid holidays—Blue Cross-Blue Shield—profit sharing and a secure career with a well established firm.

For Interview Appt. Contact

MR. BAYLEY

Weekdays Monday thru Friday from 8 a.m. to 4 p.m.

THE MURRAY PRINTING CO.

FORGE VILLAGE, MASS. — 617 — 692-6321

(47-49)

Tik per Angliją... Pigiau, greičiau, geriau, galima pasiūsti dovanų siuntinėlius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar, jau pats laikas pagaltoti kokį dovanų siuntinėlių sudaryti ir pasiūsti savo giminėms. Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius.

VASARINIS 1968. 1.

Gėlėto, nepermatomo, storio nailono medžiaga dėl 4 suknelių, 3½ jardo vilnonės angliskos labai geros vyriškai eilutei medžiagos, 3½ jardo, vilnonės angliskos moteriškai eilutei medžiagos, 1 terelyno bliuskutė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 p. vyriški arba moteriški geriausios rūšies nailoninių kojinių.

\$75.00.

VASARINIS 1968. 2.

Pavasariniam arba vasariniam paltui vilnonė medžiaga, 3½ jardo vilnonės angliskos puikios eilutei medžiagos, stora nepermatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai labai geros rūšies nailoniniai marškiniai, 1 sv. šokoladinių saldainių, vyriškas arba moteriškas nailoninis lietauspalis.

\$75.00.

Taip pat, į betkurį siuntinį galima pridėti žemiau išvardintus dalykus, kurie yra visada naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė skarelė \$4.00, nailoninis itališkas lietauspalis \$10.00, vyriški arba moteriški megstukai \$12.00, nailoniniai marškiniai vyriški \$7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės arba vilnonės kojinės \$2.00.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pasirenka iš kainoraščio arba užsako jam patinka. Taip pat. persiunčiame ir jūsų pačių supirktus siuntinius.

Mūsų sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siunčiami šeimai.

VLIKO TARYBA POSĖDŽIAVO

Balandžio 20 d. įvykusiame Vliko Tarybos posėdyje prel. J. Balkūnas, Tautos Fondo ir Jungtinio Finansų Komiteto pirmininkas, patelkė šių metų paprastajai ir nepaprastajai samatai įvykdyti reikiamų lėšų telkimo eigos vaizdą, rodantį, kad lėšų telkimas vyksta gana gyvai, tačiau dar nėra pasiekęs numatyto ir reikiamo išibėgėjimo. Pabrė-

žė, kad lėšų telkimo tal- kininkams ir ypač Vliką sudarančių organiza- cijų vadovybėms būtina labiau tuo susirūpinti ir imtis atitinkamų priemonių.

Vliko pirmininko ke- lionės metu pirmininko pareigas ėjęs dr. B. Nemickas smulkiau painfor- mavo tarybą apie Vliko kreipimąsi į Lietuvai draugingų valstybių vyriausybes su memoran- dumu, kuriame prašo- ma, kad tų vyriausybų delegacijos iškeltų Lie- tuvos padėties klausimą. Žmogaus Teisių Dekla- racijos suakčiai atžy- mėti šaukiamoj konfe- rencijoj Teherane. Kon- ferencija numatyta įvyk- sianti balandžio 22 -- gegužės 13 d. Joje daly- vaus tik Jungtinių Tautų Organizacijoj dalyvau- jančių valstybių ir pata- riamąjį statusą prie Jungtinių Tautų Organi- zacijos turinčiųjų orga- nizacijų delegacijos.

Vliko pirmininkas dr. J.K. Valiūnas painforma- vo tarybą apie savo ką tik baigtą kelionę į To- limuosius Rytus. (Po Ko- rėjos, Taivano, Filipi- nų ir Australijos, Vliko pirmininkas dar lankėsi Hong-Konge ir Teherane, O Europoj dar buvo sustojęs Romoje, kurtu- rėjo pasitarimą su Lie- tuvos Diplomatinijos Šefu min. S. Lozoraičiu).

Taryba sveikino pir- mininką už veiklą ir sėk- mingą šios kelionės pa- naudojimą Lietuvos lais- vės bylos labai ir nuošir- džiai dėkojo už dvigubą pasišventimą: už gerai atliktą darbą ir su tuo atlikimu susijusių išlai- dų savo lėšomis apmo- kėjimą.

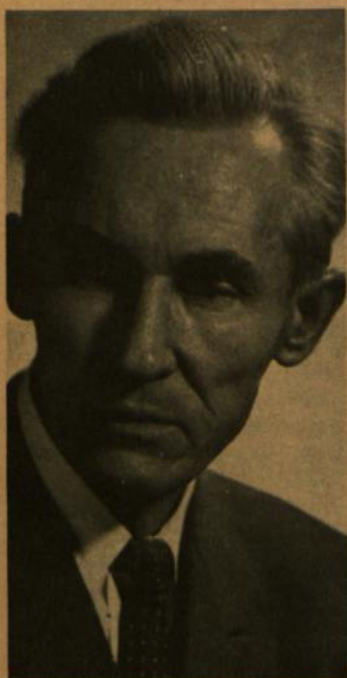
Vliko Politinės ir Tei- sių komisijos pirminin- kas St. Lušys referavo tarybai tos komisijos svarstytus Vliko statuto keitimo pasiūlymus. Ta- ryba svarstė ir priėmė tik statuto 30-tojo straipsnio pakeitimą, pa- tikslinantį rotacinę ta- rybos pirmininkų keiti- mosi tvarką.

Šiame tarybos posė- dyje dalyvavo Kanados LB pirmininkas A. Rin- kūnas ir PLB ryšinin- kas K. Miklas.

Posėdžiui pirminin- kavo Tomas Sperauskas (LTS), sekretoriavo V. Banelis (ŪP). (ELTA)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

DAIL. ANTANAS RŪKŠTELĖ ATVYKSTA

Prieš dešimt metų dailininkas Antanas Rūkštelė Clevelandą lankė su savo tapybos kūrinių paroda. Dabar vėl atidaroma gegužės 4 d., Čiurlionio Ansamblio namuose.

Dailininkui A. Rūkštelei menas ir žmogus yra dvi neišskiriamos būtybės, kūrinčios vertybės ir nuolat ieškančios neišsamių motybojų. Taigi, A. Rūkštelei grįžimas į primityvų meną ar išjungimas iš kūrinio minties, turinio bei žmogiškosios prasmės yra ne kultūrinio kilimo, bet puolimo ir dvasinio menkėjimo reiškiniai.

Antanas Rūkštelė yra tikras šios epochos atstovas, stebis įvykius, suvokią jų prasmę, matąs tragediją ir dramą, tarptautinio masto sukybes bei apgaule. Ir visą tai sugebąs drobėse išsakyti, apie ką reiktų labai daug rašyti. Iš tokių šia prasme A. Rūkštelės kūrinių galima paminėti: "Taikos konferencijos užkulisiuose", "Dvi dešimtojo amžiaus garbės ir gėda", triptikas — "Birželio naktį", "Po dialogo". Pastarasis yra simboliniame realizme, vaizduojas triumfuojančią su raudona vėliava Mefistą, o šalia jo ašarojančią angelą su kryžium rankose... Tame kūriny yra klausimas: kas laimės — gėrio ar pikto pradas? Savaimė iškyla ir kitas klausimas: kas ir kuriuo tikslu šį nelaimingą dialogą pradėjo?.. Gal ne visus šiuos A. Rūkštelės kūrinius

Clevelando lietuviai matys originaliuose, nes jie dėl savo dydžių sunkiai pervežami į tolimesnes vietas. Tų kūrinių žymi dalis buvo reprodukuota ir aptarta mūsų spaudo puslapiuose.

Dailininko Antano Rūkštelės kūrinių paroda atidaroma šeštadienį, gegužės 4 d., 6 val. Čiurlionio Ansamblio namuose. Parodos lankymo valandos darbo dienomis nuo 6 val. iki 9 val. popiečiais, šeštadienį ir sekmadienį nuo 12 val. iki 9 val. vakaro. Paroda uždaryma gegužės 12 d., 9 val. vak. (vb)

PARENGIMAI CLEVELANDE

GEGUŽĖS 5-12 D. Dail. Antano Rūkštelės kūrinių paroda Čiurlionio Ansamblio namuose.

GEGUŽĖS 25 D. Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos mokslo metų pabaiga ir Aukuro ansamblio koncertas.

GEGUŽĖS 30 - BIRŽELIO 1 D. Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos suvažiavimas ir ballus Cleveland-Sheraton viešbutyje.

BIRŽELIO 30 D. LVS Ramovė rengia gegužinę p. Visockio sode.

RUGPILČIO 11 D. -- Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas gegužinę šv. Juozapo parke.

RUGSĖJO 7 D. Jungtinių Finansų Komiteto rengimas -- koncertas.

RUGSĖJO 28 D. Dirvos rengiamas jaunųjų talentų vakaras.

Skaityk ir platink DIRVĄ

ORKESTRAS

"Saints". Visokiom progom muzika, polkos, valsai, lietuviški kūrinių vestuvėms, baliams ir t.t. Prieinamos kainos.

Daniel Gendrich
tel. 442-8816

(45-50)

NAUJOSIOS PARAPIJOS RAJONE

Tai 4 miegamųjų bungalow, geriausias šio mėnesio pirkinys. Erdvus. Be prieikaisto. Reikia apžiūrėti, kad įvertinus. Tikras pirkinys — žemiau 25,000 dol. SAVININKAS.

Tel. 481-6744

(48-50)

EUCCHARISTINIS KONGRESAS COLOMBIJOJE

Kaip jau žinome, 39 Eucharistinis Kongresas šiais metais įvyksta Amerikos kontinente, Colombijoje, Bogotos mieste. Tam kongresui jau pereinamais metais buvo pradėti pasiruošimo darbai. Prieš kiek laiko kongreso pirmininkas išleido ir lietuvių kalba informacinį biuletinį, kuriame sakoma, kad šis kongresas būsiąs kitoks negu iki šiol buvo tokie kongresai ruošiami. Tarp kitko biuletenyje rašo:

"Be abejonės 39 Eucharistinis Kongresas Bogotoje (kuris įvyksta 1968 m. rugpjūčio 18-25 d.d.) kasdien gauna naujos prasmės, nes jis yra pirmasis švenčiamas po antrojo Vatikano Konsilijaus, kuris yra sukėlęs daug susirūpinimo visame krikščionių pasaulyje, todėl visai pagrįstai manoma, kad jis bus visai naujo tipo ir skirsis nuo kitų anksčiau ruošų kongresų.

Iki šiol Kongresai buvo švenčiami su centrine idėja: parodyti visam pasauliui išoriniai krikščionių tikėjimą, kad Jėzus realiai yra Eucharistijoje, todėl Kongresai pasireiškėdavo ypatingu išoriniu iškilmingumu. Jau 1960 metais buvo duota kiek skirtinga:

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Išnuomojami šeimoms be vaikų du butai po 5 kambarius, naujai atremontuoti, po 60 dol. mėnesiui, šv. Jurgio parapijos rajone, virš Superior Saving banko patalpy. Teirautis telefonu: 431-2497.

HELP WANTED MALE

ARC WELDERS and SPRAY PAINTERS EXPERIENCED ONLY. Immediate openings. Good wages & pension plan. REMKE, INC. 28100 Groesbeck Hwy. Roseville, (Detroit), Mich. 48066 (45-54)

gas pobūdis: teologai naujomis studijomis norėjo parodyti šv. Sakramento reikšmę krikščionių gyvenime, bet pats Kongreso šventimas reikšėsi išorinėmis iškilėmis ir tai buvo daugiau pačių katalikų tarpe. Todėl suprantama, kodėl visi kongresai pasirodo kaip kometa ir greit pražūna.

Bombejuje 1964 metais buvo kiek pakeistas kongresų pobūdis: buvo daug dėmesio kreipiama į socialinio klausimo teisingą sprendimą, bet likusi dalis buvo išimtinai Eucharistijos pagarbimas.

Bogota yra jaunas katalikiškas miestas, jauname katalikiškame kontinente. Nuo pat pradžių Colombijos vyskupai galvojo išnaudoti šį įvykį dideliu krikščionybės minčių paskleidimui visam pasauliui ir ypatingai Amerikos kon-

inentui. Tuo būdu Bogotos kongresas nori būti nauju tipu, nes nori ypatingu būdu panaudoti Evangelijos paskleidimui, o Eucharistijos garbinimas teturėtų antreikšmę. Kadangi šv. Sakramentas yra dieviškos meilės pareiškimas, todėl ir pasirinktas Kongreso šūkis "Meilės ryšys", kuris turėtų pareikšti socialiniu atveju, nes kiekvienas krikščionis per krikštą priimtas į tikinčiųjų bendruomenę, drauge jungiasi su pačiu Kristumi, ir turi pareigą parodyti tą meilę savo artimui. Šis doktrinalinis pobūdis turi pasireikšti visuomeniniame gyvenime didesniu teisingumu tarp pačių krikščionių. Todėl nuo 1966 m. spalio mėn. iki 1968 m. rugpjūčio mėn. virš 100 kunigų ruošiasi šiam darbui visame krašte

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

A. Merkelis — SMETONA — Monografija	\$12.00
V. Šliogeris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
O. J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA	\$4.00
B. Armonienė — PALIK ASARAS MASKVOJE	\$3.00
St. Yla — MODERNI MERGAITĖ	\$4.00
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
J. Juodis — TAUTOS KELIUS — paveikslų albumas	\$7.00
Gr. Šimukonienė — SU DAINA — Lietuviškų dainų rinkinys	\$2.00
J. Budrys — KONTRŽVALGYBA LIETUVOJ	\$2.50
Pr. Alšėnas — MARTYNAS JANKUS	\$4.00
R. Skipitis — NEPRIKLAUSOMA LIETUVA	\$7.00
Dagys — SKULPTŪRŲ IR PAVEIKSLŲ REPRODUKCIJOS (angliškų įvadu ir parašais)	\$6.00
A. Vaičiulaitis — GLUOSNIŲ DAINA — PADAVIMAI	\$2.50
J. Mekas — PAVIENIAI ŽODŽIAI — POEZIJA	\$4.00
A. ŠKĖMOS RAŠTAI I tomas	\$6.00
Dambriūnas, Klimas, Schmalstieg — INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN	\$7.00
P. Tarulis — VILNIAUS RŪBAS — minkštais viršeliais	\$3.00
kietais viršeliais	\$3.75

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

burdami pasauliečių būrius, šeimų ir kaimynų bendruomenes ne vien tik kongreso pasiruošimui, bet ypatingai, kad ta idėja pasiliktų gyva ir po kongreso iškilmių.

Eucharistinis Kongresas 1968 m. būtų tik to darbo vainikavimas, o pats krikščioninimo darbas turės būti tęsiamas vėliau. Tuo būdu Eucharistinis Kongresas Bogotoje duotų naują linkmę kitiems kongresams, nes jau nebūtų vien tik iškilmingas Kristaus garbinimas Eucharistijoje, bet nuolatinis visuomenės rengimas geresniam krikščioniškam gyvenimui".

Kiek teko patirti iš Amerikos į šį kongresą laukiama nemaža lietuvių su vysk. V. Brizgliu priešaky. Jau dabar Medelline kun. Tamošiūnas ir Bogotoje kun. Mankeiliūnas kartu su gen. kon. dr. Siručiu ruošiasi atvykstančius iš visų kraštų lietuvius priimti ir tame kongrese kiek galima įspūdingiau pasirodyti.

Ta proga kun. Tamošiūnas Medelline ketina suruošti lietuvių kongresą.

K. Klatauskas

BOSTON

LIETUVISKOS MUZIKOS KONCERTAS

Paskutinis šio sezono smuikininko Izidoriaus Vasyliūno ir pianisto Vytenio M. Vasyliūno lietuviškosios muzikos koncertas įvyks sekmadienį, gegužės 5 d., 3 val. po piet, Jordan Hall salėje, Bostone, Mass.

Programoje dalyvaus dar smuikininkė Cheryl Leigh Roberts, klarnetistas David Mott, kuris antrame koncerte išpildė pasigeretinais K. V. Banaičio Lietuvos idilijas, bostoniškams gerai pažįstamas Vytautas Rastonis — fagotistas iš Providence, R. I. ir valtornistas Robert Hansen.

Koncerto programą sudarys vien kompozitoriaus Juliaus Gaidelio kūrinių. Bus atlikta šešios miniatiūros smuikui su foteipjonu, būtent: "Be tėvynės", "Vėpėja", "Lietuviškas šokis Nr. 1", "Lietuviškas šokis Nr. 2", "Maldą", "Pavasario šokis"; dviems smuikais be akompanijamento bus atlikta "Introdukcija ir šokis"; trio smuikui, klarnetui ir valtornei; kuris buvo atžymėtas Brookline Library Music Association 1959 metų premija; trio smuikui, klarnetui ir fagotui; ir pabaigai smuiko koncertas, rašytas 1948 metais Vokietijoje, ir Amerikoje bus atliekamas pirmą kartą.

Laukiama gausaus bostoniškų atsilankymo. Bilietų kainos neaukštos — nuo 2 iki 1 dol.

Savo atsilankymu pademonstruosit dėmesį skiriamą lietuviškajai kultūrai, kartu pagerbsime mūsų tarpe gyvenantį kompozitorių, kurio veikalams skirta šioji programa, ir kurio paslaugomis taip dažnai pasinaudoja beveik visos Bostono lietuviškosios organizacijos ir pavieniai asmenys. Pažinkime jį ir jo kūryboje, kuri yra ne tik pažangi, spalvinga ir gili, bet ir perdėm lietuviška tiek savo melodine bei ritmine sąranga, tiek savo turiniu, vietomis šviesiai lyriško, džiugaus, kitur stipriai dramatinio, pilno skausmo ir nevilties.

A. RŪKŠTELĖ

Sodyba prie kello (aliejus)

Naturally SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and REMODELING LOANS
... INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

* PLB VALDYBOS POSĖDIS įvyko Clevelande balandžio 25 d. Posėdyje dalyvavo ir išilgesnių atostogų grįžęs pirmininkas J. Bačiūnas. Posėdyje buvo svarstomi artėjančio PLB seimo ir kiti reikalai.

Savo atsilankymo Clevelande proga J. Bačiūnas bal. 26 d. lankėsi Dirvos redakcijoje, kur turėjo progos susitikti ir arčiau susipažinti su Sibiro kankiniu ir jurbarkiečiu B. Butkum.

• III Tautinių šokių šventėje, kuri bus liepos 7 d. Chicagos amfiteatro patalpose, matysime mūsų šokėjus, suvažiuavusius iš Kanados ir JAV miestų. O taip pat ir iš Pietų Amerikos, atliekant visa eilę naujų ir mums rečiau tematyčių tautinių šokių. Šventės repertuare bus atliekami šie tautiniai šokiai: Jievaro tiltas, „Ketvirtainis, Aštuonnytis, Kepurinė, Pakeltkojis, Landytinis, Sukčius, Linelis, Suktinis, Ožiuokai, Pas močiutę augau, Žvejų polka, Šustas, Audėjėlė, Malūnas, Blezdingėlė, Subatėlė, Gyvataras.

• Jadvyga Matulaitienė iš New Yorko, III Tautinių šokių šventės programos vadovė, praeitą savaitę lankėsi Chicagoje ir čia tarėsi su šventės rengimo komitetu. Su muz. Jonu Zdaniumi ji aptarė visus muzikinius klausimus ir galutinai nustatė šokių eigą. Ji taip pat buvo sukvietusi visus Chicagos ir apylinkių šokių mokytojus ir čia dar kartą patikrino šokių šventės repertuarą, pravedama kelias repeticijas, kurios buvo labai naudingos.

• Juozo Švaisto apysaką jaunimui „Šaunus penketukas“ leidžia LB Kultūros Fondas. Knyga jau parengta spaudai ir pasirodys dar šiais metais. Iliustravo dail. J. Daugvila.

• Gerda Česienė jau parengė naują II skyriui vadovėlį „RŪTELĖ“, kuris bus išleistas prieš šių metų mokslo pradžią. Iliustracijas daro dail. Z. Sodeikienė.

P. PLESKEVIČIAUS NAUJA ADRESAS

Savanoris kūrėjas, knygų „Mes nešėme laisvę“ autorius Petras Pleskevičius, gyvenęs Rochesterį, N. Y., prašo paskelbti jo naują adresą:

Petras Pleskevičius, 334 Emerald St., North, Hamilton, Ont., Canada.

• Lietuvių studentų centro valdybos posėdis įvyko balandžio 20 d. Buvo pasiskirstyta pareigomis ir iškeltas Lituanus žurnalo direktorių ir fondacijos klausimas. Vienbalsiai valdyba sutiko pasiskirstyti šiomis pareigomis: pirm. Algirdas Augaitis, vicepirm. Ramu-

nė Jurekūnaitė, vicepirm. Gražina Grybaitė, vicepirm. Vytas Kasniūnas, Jr., vicepirm. Jonas Valkiūnas, sekr. Dalia Barmutė ir ižd. Petras Jokubauskas. Taip pat nutarė greitu laiku paskelbti Lituanus fondacijos ir direktorių sąstatą.

BALTIMORE

NEW YORKO OPERETĖS CHORAS DAINUOS MARYLANDO PADANGEJE

Bus daug viešnių ir svečių iš Atsčių apylinkių

Gegužės 4 d., 7:30 v. v. Lietuvių Svetainėje, 851 Hollins Street, pasikartos didingi lietuviybės aidai. Atvyksta iš New Yorko padangės garsus Operetės Choras, ir jo vadovas muzikas CIBAS. Kartu programos išpildyme dalyvaus dailaus žodžio menininkė Irena Vebraitienė. Dabar Baltimorė puošiasi žiedais, o gegužės 4 puošis ir dainos aidais.

Koncertą rengia Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 8 skyrius. Koncerto rengimo darbą tvarko pats skyriaus pirmininkas Vladas Bačanskas, o jam talkininkauja visos vietos Sąjungos skyrius.

Hollins turgavietėje, o ypač prie Jono Stalo, girdėti kaip ponios ir panelės tariasi apie parėdus ir madas. Baltimoriečiai šiais laikais daug parengimų nekelia; bet ką rengia, deda pastangas viską padaryti tvarkiai ir skoningai.

Sokiams gros visų mėgiamas John Lockwich kapela. Užkandžiams sumanios baltimoretės priruoš visokių skanumynų.

Įėjimas suaugusiems — \$2.50, moksleiviams — \$1. (Sk.)

NEW YORK

• ALT S-gos 1-sis skyrius New Yorke, vadovaujamas dr. A. Budreckio, balandžio 20 d. Lietuvių Atletų klube suruošė jaunimo simpoziumą tema: „Hip-pies, jų filosofija ir praktika“.

Kalbėjo mūsų jaunieji akademikai: Tomas Spe-rauskas — psichologas ir Vytautas Jurgėla susipažinęs su jų praktišku gyvenimu, siekiais ir įgyvendinimo būdais.

Ta aktuali šių dienų gyvenimo tema sutraukė apie 50 žmonių, bet keista, kad jų tarpe daugumą sudarė vyresnio amžiaus dalyviai. Galbūt jaunieji yra su šiuo klausimu gerai susipažinę iš amerikiečių spaudos ir praktiško patyrimo, nes „hip-pių“ tarpe pasitaiko ir lietuvių.

Daug aiškino referentai, daug papildė žinių klausytojai, kilo diskusijos, bet išvadų neprieita.

• Dr. Birutė Paprockienė įteikė Lietuvos Nepriklausomybės

DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

Rankraščiams įteikti data:
1968 m. gegužės 31 d.

Šiais Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo sukaktuviais metais mecenatas SIMAS KAŠELIONIS DIRVOS novelės konkursui skiria dvi premijas: I — 300 dolerių ir II — 150 dolerių.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą ir turinį patiems pasirinkti, tačiau šiais sukaktuviais metais premijuojamos novelės turėtų būti patriotinio pobūdžio literatūriniai kūriniai.

ILGIS. Novelės rankraštis turi būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinraščio puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinraščio puslapių, tačiau toleruojamos išimtys pagal novelės siužetą ir meninę vertę.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai turi būti paruošti tik rašomąja mašinėle ir pasirašyti slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

LAIKAS. Paskutinė konkursiniam rankraščiui įteikti data: 1968 m. gegužės 31 d.

JURY KOMISIJA. Sudaryta iš trijų asmenų, ji visiškai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateiktų novelių nepremijuotina, premijos ar premija šiais metais neskiriama, perkeliama į ateinančius metus ir panaudojama greta eilinės ateinančių metų premijos.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui ar laimėjusiems autoriams 300 dolerių ir 150 dolerių premijos bus įteikiamos 1968 metų rudenį. Konkurso skelbėjas Dirvos laikraštis turi teisę premijuotąsias noveles be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje, atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autoriai gali premijuotąsias noveles spausdinti antruoju leidimu arba jų siužetais rašyti dramas, poetas ar romanus.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

somybės Fondui 50 dol. auką paremti LNF leidžiamą, dr. A. Geručio redaguojamą anglų kalba leidinį apie Lietuvą. Per ją aukojo: V. Augustinas — 20 dol., dr. H. Montvilienė — 10 dol., A. Savickienė — 10 dol. ir XY — 10 dol.

Jonas Žostautas iš Chicagos prisiuntė 15 dol. auką. LNF valdyba visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkoja.

• Pianistės Julijos Rauskaitės koncertas įvyks š. m. gegužės 4 d., 5 val. 30 min. Town Hall salėje, New Yorke.

• Muz. Vytautas Strolia, gyvenantis New Yorke, yra paprašytas suorganizuoti vietoje orkestrą numatomam operos „Gražina“ pastatymui koncertinėje formoje New Yorke. Tuo reikalu jis lankėsi Chicagoje ir turėjo progą pasikalbėti su dirg. muz. A. Kučiūnu bei operos valdyba.

ATVELYKIO POPIETĖ

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas, vadovaujamas M. Kregždienės, š. m. balandžio 21 dieną, puošnioje Knights of Columbus salėje suruošė tradicinę atvelykio popietę.

Klubo pirm. M. Kregždienė apibūdino Velykų švenčių atsiradimo istoriją.

Karilė Baltrušaitytė neabejotinai aktorės talentu padėklamavo iš mūsų poetų tai progai pritaikytos kūrybos. Jos giliu nuoširdžiu įsijautimu perduodamas žodis žavėjo klausytojus.

Po meninės dalies svečiai pasigėrėję klubo narių poniių išpuoštu Velykų stalu, ragavo jų pačių gamintus lietuviškus tradicinius val-

gius. Dail. Juozo Bagdono loterijai skirtą kūrinių laimėjo J. ir V. Rūtenų dukra Rima.

Šią aukšto lygio kultūrinę atvelykio popietę savo atsilankymu pagerbė Lietuvos Generalinis Konsulas A. Simutis ir ponija.

CHICAGO

• Margučio rengiaman pramoginių dainų konkursan jau užsiregistravo 10 dainininkų. Registracija vykdoma iki balandžio 29 d. Konkursas rengiamas gegužės 4 d., 3 val. p. p. Jaunimo Centro didžiojoje salėje, 56 20 So. Claremont. Konkurso laimėtojai tą pačią dieną, 7:30 v. v. atliks programą Margučio sukaktuviniame bankete, Inn Motion salėje, 5820 S. Kedzie.

• 50 asmenų simfoninis orkestras palydės mūsų tautinius šokus Amfiteatro arenoje liepos 7 d.

• Justas Lieponis, Lietuvių Prekybos namų Chicagoje savininkas, III Tautinių šokių šventei surengti įteikė 100 dol. čekį.

• Dalia ir dr. Kazys Bobeliai, mūsų visuomenėje pažįstami kaip aktyvūs lietuviai, būsimajai III Tautinių šokių šventei, kad padėtų mūsų jaunimui, susibūrusiam į šokėjų grupes, atvykti į Chicago, įteikė 100 dol. čekį.

• Jaunimo Teatras, neseniai įsisteigęs LB Kultūros Fondo žinioje, baigia paruošti savo pirmąją premjerą — Anatolijaus Kairio naują 2 v. komediją CURRICULUM VITAE. Pastatymas įvyks gegužės 18, 19 ir 25 dienomis, Jaunimo

Centre. Režisuoja ir muziką ruošia komp. Darius Lapinskas.

PRANEŠIMAS

METMENŲ VAKARAS įvyksta gegužės 25 d., šeštadienį, 8 val. vakaro, Marquette Hall, 6908 So. Western Avenue, Chicago, Illinois.

Programoje: JONAS MEKAS — pagrindžio filmas, poezija. Mirga Pakalniškytė — poezija. Rimas Vėžys — poezija.

Po programos šokiai, veiks baras.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti ir savo dalyvavimu paremti Metmenų žurnalą.

Taip pat maloniai kviečiame Metmenys prenumeruoti, bei įsijungti į Metmenų rėmėjų eiles.

Metmenų administracija: Ramojus Vaitys, 4726 Russet Avenue, Apartment R—109, Skokie, Illinois 60076. Santara-šviesa (sk)

S. FRANCISCO

ŠOKIU VAKARAS

Visi San Francisco ir apylinkių lietuviai yra maloniai kviečiami atsilankyti šokiuose, kurie įvyks gegužės 4 d. 8 val. vak. San Christopher's Church salėje (1576 Curtner Ave., San Jose). Įėjimas \$2.00 asmeniui. Ruošia LB San Francisco apylinkė.

Apylinkės valdybą sudaro: Antanas Mačiulis — pirm., Daumantas Dikinis — vicepirm., Arvydas Kudirka — sekretorius, Adolfas Meli-

L.S.T. KORP! NEO-LITHUANIA LEIDINYS

išleistas 1965 m. liuksusiniame apvalke ir popierėje, gausiai iliustruotas, gaunamas

DIRVOJE,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

„Trokštam, kad priaugančioms kartoms šis leidinys būtų patikimas ir tvirtas ramstis, akivaizdi gairė jų jaunatvėje, jų polėkiuose, jų idealuose ir siekimuose“.

(Redakcinės Komisijos žodis).

Leidinio kaina — 10 dol.

Puiki dovana studijuojančiam jaunimui.

TIMELESS LITHUANIA

Buv. JAV pasiuntinio Lietuvoj
Hon. Owen J. C. Norem
knygos antroji laida
KAINA 4 DOL.

Tai nėra vien tik istorijos vadovėlis, bet nuoširdaus lietuvių draugo ir lietuvių tautos istorijos objektyvaus stebėtojo vaizdas, patiekta anglų kalboje.

Knyga tinkama ne tik kaip dovana amerikiečių draugams, bet ir mūsų jaunimui, Lietuvą liečiančias problemas suprantančiam angliškai ir sugebančiam tas problemas tinkamai panaudoti ir skleisti.

TIMELESS LITHUANIA gaunama
DIRVOJE,

6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

MYLIMAI MOTINAI

Lietuvoje mirus, VACIUI VINČLOVUI ir žmonai

IRENAI gilią užuojautą reiškiamo

N. ir P. Maželiai